7/19212

T.C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği – Bilgi Edinme Birimi

Sayı : B.18.0.BHİ.0.00.00/610.01- 1614 28../12/2006
Konu : Sayın Kemal DEMİREL' in 64316
7/19212 No' lu Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İlgi : TBMM'nin 11.12.2006 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-27918 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan, Bursa Milletvekili Kemal DEMİREL' in "Samsun' da kirliliğe maruz kalan su kaynakları ile katı ve sıvı atıkların işlenmesine ilişkin ", 7/19212 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Osman PEPE
Bakan

EK
Cevabi yazı (2sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

Bilgi:
Başbakanlık

Söğütözü Caddesi No:14/E Kat:1 06560 Beştepe / ANKARA
Ayrıntılı bilgi için irtibat: Hüseyin AYTAÇ / Şube Müdürü. Telefon: (312) 207 67 52 Faks : (312) 207 67 88
e-posta : h.aytac@cevreorman.gov.tr Web : http://www.cevreorman.gov.tr

7/19212

BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN KEMAL DEMİREL' İN
7/19212 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI'NIN CEVABI

1 : İlimizde; Karadeniz, Kızılırmak, Yeşilırmak, Mert Irmağı, Tersakan Çayı ve Ladik Gölü kirliliğe kirliliğe maruz kalan su kaynaklarıdır.

2- Kirliliğe maruz kalan su kaynaklarının kirlilik sebepleri;

Karadeniz, kuzeyinde Ukrayna, kuzeydoğusunda Rusya, doğuda Gürcistan, güneyde Türkiye ve batıda Romanya ve Bulgaristan'la çevrili, 8 bin 350 kilometre kıyı şeridine sahip bir denizdir.

Büyük beş ırmak Karadeniz'e dökülür: Dinyeper, Dinyester, Don ve Kuban ve Fransa sınırına kadar uzanan ve bütün doğu ve orta Avrupa'yı kapsayan Tuna. Tuna tek başına her yıl 203 kilimetre küp tatlı suyu Karadeniz'e taşır. Türkiye'den ise belli başlı dört ırmak olan Sakarya, Kızılırmak, Yeşilırmak ve Çoruh(sonuncusunun büyük bölümü Türkiye'de olmasına karşın Gürcistan'da Batum'dan denize dökülür) Karadeniz'de sonlanır.

Karadeniz'in flora ve faunası evsel ve endüstriyel kirlenme nedeniyle her geçen gün fakirleşmektedir Özellikle Tuna Nehri tüm Orta ve Doğu Avrupa ile Balkanlar'ın endüstri ve evsel atık sularının boşaltıldığı bir yüzeysel su olup, doğal yaşam için ölümcül miktarda organik ve inorganik maddeyi Karadeniz'e getirmekte kirlilik oradan Boğazlar yoluyla da Marmara Denizi'ne taşınmaktadır.

Geçtiği illerde kirlenerek gelen Yeşilırmak ve Kızılırmak ilimizde Karadeniz'e dökülmektedir. İlimiz'de Bafra, Terme ve 19 Mayıs ilçelerinde arıtma tesisi bulunmakta olup Samsun il merkezi ile Yakakent, Alaçam, Çarşamba, Havza, Ladik, Kavak, Asarcık, Salıpazarı, Vezirköprü, Ayvacık ve Tekkeköy ilçelerinde arıtma tesisi bulunmamaktadır. Bu yerleşim yerlerinde oluşan evsel atıksular ya direk ya da akarsular vasıtasıyla Karadeniz'e ulaşmaktadır.

Yeşilırmak: Yeşilırmak nehri Köse Dağlarından çıkar. Erbaa ilçesinden geçerek Çarşamba'ya ulaşan Yeşilırmak ilçeyi ortadan ikiye bölerek, Civa Burnun'dan Karadeniz'e dökülür. Üçtaşlar bölgesinde Ters akan ırmağı ile birleşir. Uzunluğu 416 km olan Yeşilırmağın akış hızı saatte 5 km, en kurak mevsimde su yüksekliği 9 metre doğu sahilinde ise 5.5 metredir.

İlimiz sınırları dahilinde Yeşilırmak'a Çarşamba kanalizasyonu, Ayvacık Kanalizasyonu, Çarşamba Şeker Fabrikası, Kardez Su Ürünleri (Arıtma tesisi var) deşarj edilmektedir.

Ladik Gölü'nden çıkan Tersakan Çayı Havza ve Suluova'yı geçtikten sonra Amasya'da Yeşilırmağa karışmaktadır. Ladik Gölüne Ladik kanalizasyonu, mezbahane, Ladik Çimento Fab. (DİB var), Tersakan Çayına Havza kanalizasyonu, Un Fabrikaları deşarj edilmektedir.

7/19212

Kızılırmak: Nehir, İç Anadolu'nun kuzeydoğusundaki Kızıldağ'ın güney yamaçlarından doğar ve sırasıyla Sivas, Kayseri, Nevşehir, Kırşehir, Kırıkkale, Ankara, Çankırı, Çorum ve Samsun illerinden geçerken çok sayıda dere ve çayın sularını toplayarak Bafra Burnu'ndan Karadeniz'e ulaşır. Sivas'taki Kızıl Dağından doğan Kızılırmak Türkiye'nin en uzun akarsuyudur. Kızılırmak geçtiği tüm illerden sanayi, tarım, evsel vb. nitelikteki atıksuları bünyesinde toplayarak ilimize ulaşmaktadır.

İlimiz sınırları dahilinde Kızılırmak'a sadece Bafra Belediyesinin ve EÜAŞ Altınkaya HES İşletme Müdürlüğü'nün evsel nitelikli atıksuları arıtma tesislerinde arıtıldıktan sonra deşarj edilmektedir. Her iki tesisin de deşarj izin belgesi bulunmaktadır. İlimizde Kızılırmak'ın kirlilik yükünü artıracak nitelikte atıksu deşarjı yapılmamaktadır.

Su kaynaklarının kirlenmesinin nedenleri;

- Hayvancılık faaliyetleri sonucu oluşan hayvansal atıkların değerlendirilmeyerek akarsulara atılması,
- Tarımsal gübreler ve zirai mücadelede kullanılan ilaçların topraktan sızarak su kaynaklarına karışması veya bunların ambalajlarının bilinçsizce akarsulara atılması,
- Evsel ve endüstriyel sıvı atıkların, arıtılmadan veya yetersiz arıtılarak alıcı ortamlara deşarj edilmeleri,
- Ayrıca baraj ve sulama göletleri vasıtasıyla akarsuların debilerinin düşmesi ve kirliliklerinin oransal olarak artmasıdır.
- Köy Hizmetleri Müdürlüğü tarafından köylerde yapılan fosseptiklerin akarsu kenarlarında yapılmasıdır.

3: Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği doğrultusunda 186 adet işletme deşarj izni kapsamında denetlenmektedir.

-Yönetmelik kapsamında 2006 yılında 307 adet denetim yapılmış olup bunlardan;
-43 adeti deşarj izninden muaf olan işletmelerdir
-123 adeti denetim ve şikayetlerdir.
-141 adet işletmeden de yönetmelik doğrultusunda atıksu numunesi alınmıştır.

4 : İlimizde; atıksu oluşturan sanayi kuruluşlarına Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği doğrultusunda Deşarj İzin Belgelerini almaları için gerekli çalışmalar yapılmaktadır. (arıtma tesisi inşa etmeleri, iş termin planı sunmaları, deşarj izin belgesi almaları vb.)

5: Samsun Katı Atık Düzenli Depolama Sahasının inşaatı tamamlanmıştır.Katı Atık Depolama Tesisinde kullanılacak olan hareketli ekipmanlardan bir kısmının alımı Büyükşehir Belediye Başkanlığınca alınmış olup, diğer ekipmanların alım süreci devam etmektedir.

6: İlimizde 117 adet işletmenin Deşarj izni bulunmakta olup bu işletmeler rutin olarak denetlenmektedir.Deşarj izni olmayan işletmelerin de yasal süreleri içerisinde arıtma tesislerini kurmaları sağlanmaktadır.Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği kapsamında 2006 yılında Çarşamba Şeker Fabrikasına 6.000 YTL idari para cezası uygulanmıştır.